

Chương 29: Các ngoại lệ và các điều khoản chung

Trong những trường hợp nào Việt Nam có thể bỏ qua/không tuân thủ các cam kết trong TPP?

Các nước TPP được phép không tuân thủ các nghĩa vụ đã cam kết trong TPP trong một số trường hợp nhất định, gọi là ngoại lệ. Có những ngoại lệ áp dụng cho tất cả các nước thành viên TPP, và có những ngoại lệ riêng (hay còn gọi bảo lưu) chỉ áp dụng cho các nước Thành viên nhất định, theo những điều kiện nhất định.

Các **ngoại lệ riêng** đối với từng nước (hay còn gọi là bảo lưu) được nêu cụ thể trong từng cam kết liên quan (với các quy định rõ về tên nước có bảo lưu cũng như các điều kiện, nội dung bảo lưu cụ thể).

Các **ngoại lệ chung** của TPP được chia thành 02 nhóm:

(i) Nhóm các Ngoại lệ chung đối với toàn bộ Hiệp định:

Các ngoại lệ chung cho toàn bộ TPP được nêu trong Chương về các ngoại lệ, với nội dung bao gồm:

- Các ngoại lệ chung (các biện pháp cần thiết để bảo vệ đạo đức công cộng; bảo vệ cuộc sống và sức khỏe của con người, động thực vật; bảo tồn các tài nguyên thiên nhiên đã cạn kiệt nếu các biện pháp này được áp dụng cùng với việc hạn chế sản xuất và tiêu dùng trong nước liên quan đến các tài nguyên này);
- Ngoại lệ an ninh
- Các biện pháp phòng vệ tạm thời (liên quan tới kiểm soát lưu chuyển vốn, tiền tệ, cán cân thanh toán...)
- Ngoại lệ về thuế (liên quan tới các biện pháp thuế nội địa...)
- Ngoại lệ liên quan tới các biện pháp kiểm soát thuốc lá

(ii) Nhóm các Ngoại lệ của từng Chương Hiệp định:

Ngoài các ngoại lệ áp dụng chung cho toàn bộ Hiệp định, ở mỗi Chương của TPP còn có thể có các ngoại lệ của riêng Chương đó hoặc các điều khoản nhất định của Chương đó.

Lưu ý với doanh nghiệp

TPP ghi nhận các trường hợp ngoại lệ trong đó các nước thành viên có thể hành động trái hoặc không đúng với các cam kết đã nêu.

Vì vậy, trong những tình huống khẩn cấp, nếu nhận thấy có thể viển dẫn tới các trường hợp ngoại lệ mà TPP đã quy định, các ngành sản xuất có thể đề nghị Chính phủ xem xét để sử dụng các ngoại lệ dừng hoặc bỏ qua việc thực hiện các cam kết liên quan (ví dụ dừng cắt giảm một số dòng thuế nhập khẩu, từ chối

không cho đối tác từ TPP gia nhập thị trường...).